

BYGGVÄSTEN

Jerksten: "Genombrott när Göteborgs stad kräver kollektivavtal"

MB-gruppen räddade nio jobb – fick själva gå

Anton till final i SM för unga plåtslagare

Lönetoppen: Tjänade 305 kronor i timmen

Vinn en stugvecka!

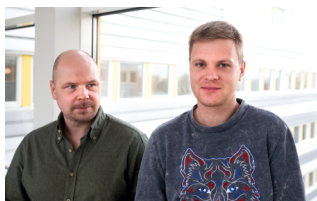
Nu blir målaren Johanna Ljungstrand medlem i Byggnads:

"Jag tror det blir jättebra"

10

Efter olyckan då en dykare dog kräver kollegorna på Svensk sjöentreprenad att få vara minst fyra i varje lag när det krävs för att uppfylla säkerheten.

06 MB-gruppen räddade nio jobb men tvingas gå

Vestia ville säga upp alla 28 snickare, men MB-gruppen räddade nio av jobben.

09 Anton till SM-final för unga plåtslagare

Anton Gottberg från Bräckegymnasiet blev en av sex som tog sig vidare till SM-finalen i Karlstad.

ÄVEN I DETTA NUMMER

05. Kommunen kräver kollektivavtal

08. Mustafa – en av många uppsagda

09. Kämpar för sextimmarsdag

12. Plåtslageri som vill växa

BYGGVÄSTEN

MEDLEMSTIDNING

Byggnads REGION VÄST, årgång 15

Redaktion

Redaktör, text, foto och layout:
Peter Gustafsson, 010-601 14 39
peter.gustafsson@byggnads.se

Ansvarig utgivare:

Patrik Jerksten
patrik.jerksten@byggnads.se

Tryck:

Exakta Print AB

BESÖKSADRESSER

Regionkontor

Byggnads Väst
Solhusgatan 13
412 76 Göteborg

Lokalkontor

Borås

Norrby Tvärgata 3, 2 tr
504 37 BORÅS

Halmstad

Andersbergsringen 104
302 55 HALMSTAD

Skövde

Torggatan 18
541 30 SKÖVDE
Swedenborg Center

Trollhättan

Lasarettsvägen 9
461 52 TROLLHÄTTAN

Telefon: 010-601 10 09 (alla kontor)

E-post: vast@byggnads.se

Webb: www.byggnads.se/regioner/vast/

Medlemscenter

tel 010-601 10 00
byggnadsnu@byggnads.se

Byggnads a-kassa

Telefon: 010-601 18 00

Väst

BYGGNADS

Nu välkomnar vi Målarna in i Byggnads värme

Hej kamrater!

I början av 2024 kom ett väldigt glädjande besked. Göteborgs stad ställer krav på kollektivavtal vid en offentlig upphandling.

Detta i samband med en renovering av en skola.

Byggnads Väst har legat på kommunen i ett par år om detta. Självklart ska det ställas krav på kollektivavtal när det gäller dina och mina skattepengar. Det här är en viktig del i den fackliga kampen för schyssta villkor i byggbranschen.

TISDAGEN DEN 21 MAJ BLIR BYGGNADS och Målarna ett. Det innebär att ni alla får nya medlemmar att hälsa välkomna. Byggnadsarbetare och målare har ju alltid funnits på samma arbetsplatser och många av er känner redan varandra. Men från och med i maj är det alltså i samma fackförening.

Det innebär att vi blir fler. Vi blir också starkare i alla lägen, inte minst i nästa avtalsrörelse nästa vinter då vi kan ställa högre krav på löner och arbetsmiljö.

”

**Räddade jobben
åt nio kollegor,
men blev
själva uppsagad**

Sammanlagt har de fått drygt en miljon för lite i lön. Det visar att vår granskning och vårt arbete fungerar.

TYVÄRR SER VI att uppsägningarna på grund av arbetsbrist fortsätter öka. Nu senast var det Tuve Bygg (som ägs av Hedin construction) som varslade samtliga 26 yrkesarbetare. Nu arbetar MB-gruppen för att rädda jobben.

På Vestia räddade Carl Holmén och Christofer Borg i deras MB-grupp jobben åt nio uppsagda kollegor. Själva blev de uppsagda på grund av arbetsbrist.

Mitt hjärta blöder för den solidaritet Carl och Christofer visade upp.

SAMTIDIGT BLIR JAG FÖRBANNAD på den cynism byggfirmorna visar upp.

Företag säger upp alla eller nästan alla byggnadsarbetare utan att räkna noga på hur många jobb som finns kvar. Skärpning ■

FRÅN OCH MED I MARS är Svensk Byggkontroll i gång. Det var ett krav från Byggnads i den senaste avtalsrörelsen. Detta för att intensifiera granskandet av det utbredda fusket inom vår bransch.

Byggnads Väst har en ombudsman som numera jobbar för Svensk Byggkontroll. Han har nyligen avslöjat ett redovisningsföretag som hjälpt ett byggföretag förfalska lönespecifikationer för 20 anställda.

Patriks tre snabba!

- 1 Äntligen!** Efter påtryckningar från Byggnads Väst ställer Göteborgs stad krav på kollektivavtal vid offentlig upphandling.
- 2 Skäms!** Många företag säger upp all personal och hänvisar till arbetsbrist, trots att vi ser att det finns jobb.
- 3 Utbilda dig.** Gå en av Byggnads många utbildningar. Börja med Påfarten som är en facklig introduktion på en dag.

PATRIK JERKSTEN
ORDFÖRANDE
BYGGNADS VÄST

Johanna tror på sammanslagningen

Johanna Ljungstrand är målare och nu i maj blir hon, liksom alla målare, medlem i Byggnads.

– Jag tror det blir jättebra. Det ska bli väldigt intressant.

Lägenheten i Borås är rökskadad.

– Vi målar om med specialfärg som ska låsa in rökluften, säger Johanna som arbetar på Sandå.

Hon har tio år som målare bakom sig. Första kontakten med yrket fick hon som vuxenlärling 2014 då hon gick på Praktiska gymnasiet i Borås.

– Jag tog studenten 2016 och gjorde mitt gesällprov 2018. Jag var tvåa i Sverige. Det var bara en tjej som hade lite bättre poäng.

Sedan dess har hon jobbat på Sandå i olika omgångar.

– När det blev varsel ett år jobbade jag ett tag på Rollerboys och Hedboms i Göteborg. Nu är jag tillbaka på Sandå sedan två år.

Precis som inom bygg är det mindre att göra när konjunkturen sviktar.

– Vi känner ju av det lite efter snickarna och nu känner vi att det börjar tryta med jobb. Det började redan i höstas. Men de har inte varslat på vår firma, säger Johanna.

HON BÖRJADE TIDIGT intressera sig för fackliga frågor och har precis tagit på sig rollen som skyddsombud.

– Det är roligt att vara skyddsombud så det vill jag fortsätta med.

Johanna Ljungstrand är positiv till att bli medlem i Byggnads.

Jag var skyddsombud tidigare också. Då blev jag dåligt behandlad av ledningen och hoppade av. Men nu har vi en ny arbetsledning som känns mer seriös.

När Målarna går in i Byggnads är det en yrkesgrupp som har fler kvinnor procentuellt sett jämfört med Byggnads.

– Vi är tre kvinnor på vår arbetsplats.

Totalt är cirka 13 procent av Målarnas medlemmar kvinnor och det ökar hela tiden. Av alla Målare under 30 år var 22 procent kvinnor 2019.

– Det är kul att se alla unga tjejer som börjar på utbildningen. Jag har hoppat in extra som lärare på Viskastrandsgymnasiet och brukar uppmana dem att ha roligt för jag tycker själv att det är ett roligt jobb, säger Johanna.

EN DEL HON gillar är kundkontakten när det är jobb som kräver det.

– På vissa jobb har vi mycket ansvar. Jag gillar att prata med kunderna och rodde och styra och ställa.

När Målarna och Byggnads blir ett fackförbund nu i maj tar

RÖKSKADAT. Johanna målar om ett rum där den förre hyresgästen var storrökare.

Målarna med sig sina ombudsmän och administratörer.

– Jag tror inte att det blir någon skillnad. Vi har ju Jonny (Svensson) som sitter hos Målarna i Borås. Han finns ju kvar och är det några konstigheter kan vi alltid ringa honom och få tips och råd. Han stöttar oss in i kaklet.

DET GÄLLER FÖR Byggnads att möta målarna.

– Byggnads måste visa att vi är välkomna och se till att våra frågor också kommer fram. Vi är ju på samma arbetsplatser och arbetar dagligen med snickare och andra yrkesgrupper inom Byggnads. De gipsar, vi målar och sedan sätter de dit lister.

På Sandå ska de ha ett UVA-möte och prata om sammanslagningen.

– Vi ska få information om vad som gäller och de ska samla in synpunkter. Jag har inte hört någon av mina kollegor säga något negativt om sammanslagningen än så länge. Det kommer säkert kännas ovant i början. Men jag tror det blir mer och mer naturligt ju mer vi pratar om det.

Hon ser kollegorna lite som en familj.

– Vi är lite rädda om den där familjekänslan och jag tror inte den försvinner, säger Johanna. ■

Målarna går upp i Byggnads

Fackförbundet Målarna går upp i Byggnads den 21 maj 2024. Beslutet har fattats genom två kongressomröstningar och innebär att medlemmarna i Målarna går in i Byggnads, som ytterligare stärker sin position som byggbranschens starkaste fackförbund.

I och med Målarnas inträde växer Byggnads till cirka 113 000 medlemmar.

Frågor och svar:

► Vad händer med målarnas nio avdelningar?

De kommer att uppgå i Byggnads 11 regioner.

Lokala och centrala ombudsmän hos målarna anställs som ombudsmän i Byggnads.

► Vad händer med målarnas förtroendevalda?

För de som i dag är valda till olika styrelseuppdrag upphör deras uppdrag.

De kommer att antingen bli adjungerade eller nomineras på sedvanligt sätt i Byggnads kretsstyrelser, regionstyrelser eller regionfullmäktige.

Målarnas skyddsombud och förtroendevalda på företagen kommer att fortsätta sina uppdrag inom Byggnads.

► Får målarnas förbundsledning uppdrag i Byggnads?

Det är inte fastställt ännu.

► Vad blir medlemsavgiften?

Den baseras på lönen.

► Vad händer med målarnas strejkkassa?

Den överförs till Byggnads.

► Vad händer med kollektivavtalen?

Kollektivavtalen förändras inte på grund av att Målarna blir en del av Byggnads. Byggnads kommer alltså förhandla totalt sju olika kollektivavtal i kommande avtalsrörelser.

Äntligen – krav på kollektivavtal

Efter påtryckningar från Byggnads väst med ordförande Patrik Jerksten i spetsen kräver nu Göteborgs stad kollektivavtal av det byggföretag som ska renovera en skola.

– Det här är facklig-politisk samverkan när den är som bäst. De företag som utför arbeten åt Göteborgs kommun ska ha kollektivavtal. Punkt, säger Patrik Jerksten.

– Att kräva svenska kollektivavtal på svenska arbetsplatser borde vara en självklarhet. Därför är det här ett viktigt steg i rätt riktning. säger kommunstyrelsens ordförande Jonas Attenius (S).

Byggsemestern 2024 och framåt

Byggnads väst har kommit överens med Byggföretagen Väst och Byggföretagen Syd (Det gäller företag i Västra Götaland och Halland) om byggsemesterns förläggning i år och fram till och med 2031.

Parterna har enats – med hänvisning till Byggavtalet – om att fortsätta förlägga semestern under fyra veckor med start första veckan i juli.

Semestern startar alltid den måndag som infaller under tidsperioden 3–9 Juli respektive år.

Semesterperioden kan sedan förskjutas med en vecka i vardera riktning.

SOMMARSEMESTER:

2024	8 juli-2 aug	v 28-31
2025	7 juli-1 aug	v 28-31
2026	6 juli-31 juli	v 28-31
2027	5 juli-30 juli	v 27-30
2028	3 juli-28 juli	v 27-30
2029	9 juli-3 aug	v 28-31
2030	8 juli-2 aug	v 28-31
2031	7 juli-1 aug	v 28-31

LAGT NED MYCKET JOBB. Sedan november har Carl Holmén lagt ned många timmar åt att läsa på, förbereda sig och förhandla med Vestias ledning som sa upp samtliga snickare.

MB-gruppen räddade nio jobb – blev själv uppsagda

I november varslade Vestia samtliga 28 snickare om uppsägning på grund av arbetsbrist.

Efter tre månaders facklig kamp har MB-gruppen lyckats rädda nio av tjänsterna.

– Det har varit utvecklande, men sjukt jobbigt, säger Carl Holmén.

Den fackliga MB-gruppen på Vestia består (eller snarare bestod) av Carl Holmén och Christofer Borg.

– Vi har hållit på med detta i tre månader så nu är jag ganska trött på det, säger Carl Holmén som lagt väldigt mycket tid på att rädda kvar jobben åt sina kollegor.

Tillsammans har duon förhandlat med företaget.

Med hjälp av Byggnads ombudsmän lärde de sig att ett företag kan ställa om till byggservice från

nyproduktion när det till exempel blir arbetsbrist.

– Sedan föreslog vi det till ledningen. På så sätt fick vi dem att behålla egen personal, säger Carl.

HAN ÄR GLAD att se att den svenska modellen fungerar.

– Att arbetsgivare och arbetstagare löser situationen på egen hand. Och att vi anställda kunde komma fram med ett förslag på en lösning som vi tycker är bra utifrån

läget. Sedan fick vi jobba hårt för att övertyga Vestia om att det var bättre att behålla egen personal, säger Carl.

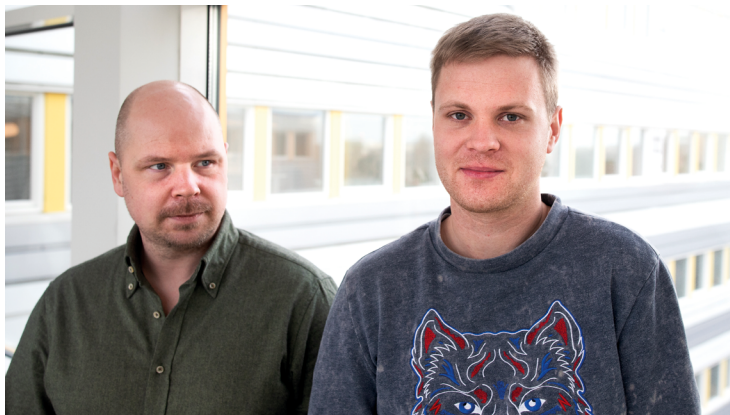
Till slut blev det så att Vestia beslutade sig för att behålla nio snickare.

Men för Carl och Christofer slutade det med uppsägning.

ALLT BÖRJADE MED att Vestia skickade ut en förhandlingsframställan om omorganisation i slutet av november.

– Då ville de säga upp alla snickare och bli ett företag som bara jobbar med arbetsledning och sedan ta in underentreprenörer. Vi påpekade riskerna som vi såg, till exempel när det gäller arbetsmiljö, säger Carl.

Direkt när de vissta vad företaget ville göra kallade MB-gruppen till ett första UVA-möte med alla

BLIR AV MED JOBBET. Christofer Borg och Carl Holmén var MB-gruppen på Vestia. De räddade nio kollegor men blev själv uppsagda.

på företaget som är medlemmar i Byggnads.

De påpekade också att Vestia tidigare gått ut och sagt att de vill ta ett samhällsansvar.

– Det gäller ju inte minst våra praktikanter. Det blir svårt att hitta ett vettigt upplägg med handledning om de hela tiden kommer in ny personal, säger Carl.

– Sedan har vi påpekat fördelarna med att ha egen personal som vet hur företaget fungerar och är sammansvetsad. Då vet de ju vad de får och om det skulle vända uppåt i konjunkturen går det snabbare att komma i gång, säger Christofer.

NÄR DE FICK förhandlingsframställan fick de bara en dag på sig så de tackade nej till den första förhandlingen.

I stället åkte Carl och Christofer runt och pratade med alla kollegor.

– Vi frågade hur de mädde och tittade på hur det såg ut med jobb framöver och det fanns jobb, avslut, säger Carl.

De kontaktade också Byggnads Väst. Ombudsmannen Peter Wiklund hjälpte till att förbereda dem för förhandlingen med Vestia.

– Han var en jättestor hjälp. Det blev ganska hårda ord och en skakig förhandling. Vestia hade

kallat in en advokat utifrån och det blev tydligt att vi var motparter. Vi stod så långt ifrån varandra som man kan göra, säger Carl.

Efter det krävde Byggnads att få kalla in en arbetstagarconsult.

– Han var en god hjälp. Han intervjuade tjänstemännen på Vestia och tittade på siffrorna, hur ekonomin såg ut, säger Carl.

DET FRAMKOM TYDLIGT att totalt sett fanns det inte så mycket att tjäna på att säga upp hela personalstyrkan.

Kortsiktigt kunde Vestia spara cirka en miljon, och då är omsättningen cirka 1,4 miljarder kronor per år.

På lång sikt finns det fördelar och en chans till ekonomiska vinster med att ha egen personal.

Tyvärre har företaget fått ännu mindre att göra sedan november, vilket skapat en ännu tuffare situation att förhandla i.

I början på februari kallade MB-gruppen till UVA-möte med de kollegor som är medlemmar.

– Vi presenterade vad vi gjort och hur det fungerar när man blir uppsagd, säger Carl.

Christofer lyfter fram Carl.

– Utan honom hade vi aldrig klarat detta. Han ska ha en eloge för 90 procent av arbetet, säger Christofer. ■

Företag får hjälp med att fuska

Byggnads Väst har avslöjat ett redovisningsföretag som hjälpt ett byggföretag förfalska lönespecifikationer för 20 anställda.

Sammanlagt har de fått drygt en miljon för lite i lön.

Nu medger företagens ledning att de medvetet lämnat över felaktiga dokument.

Avslöjandet visar att Byggnads dagliga granskningar av företag fungerar. Ett stort steg mot att minska fusket i byggbranschen.

Åk på årets rikskonferens

Varje år har Byggnads rikskonferenser. Då samlar vi medlemmar från respektive yrkesgrupp i ett par dagar på Rönneberga i Stockholm.

En stor del är att träffa kollegor från hela landet och byta erfarenheter med varandra och det brukar vara intressanta föreläsningar.

Om du är intresserad av att gå på en rikskonferens kan du mejla:

fackligutbildning.vast@byggnads.se

Eller så går du in på Byggnads Västs hemsida och anmäler dig digitalt.

Det brukar vara intensiva, roliga dagar med sköna kvällar i badavdelningen och biljard.

Värva en kollega? Scanna QR-koden och läs mer om hur du kan få ett presentkort på 200 kronor om du värvar någon till Byggnads.

”Det är tråkigt och det blir tufft”

Vi träffade snickaren Mustafa Amiri när han blivit uppsagd på grund av arbetsbrist och hade en månads arbete kvar på Nordiska kvalitetsbyggen.

– Det är tråkigt och det blir tufft. Allt är dyrt, hyran och maten, sa han.

Mustafas sista jobb på firman blev att byta tak på Berghemsgatan vid Krokslättis fabriker i Mölndal. Han och kollegan Philip Borgström bytte regler.

Då hade båda två blivit uppsagda på grund av arbetsbrist och hade en månad kvar.

Tidigare i vinter fick de besked om att det såg bra ut fram till sommaren.

Företaget jobbar mest med servicejobb och det fanns mycket att göra hela förra året. Sedan gick allt snabbt och nu är sex av tolv anställda uppsagda.

– Det är tråkigt. Vi är ett bra gäng, säger Mustafa.

De började söka jobb direkt.

– För mig är det extra svårt. När jag ringer och säger ”Hej jag heter Mustafa!”. Det är skillnad. Jag är ganska ny i stan och har inte hunnit lära känna så många ännu. Det är tufft, men livet fortsätter, man måste leva.

Och det är många byggnadsarbetare som söker jobb just nu.

– En arbetsgivare jag ringde hade 150 personer som sökt jobb, säger Philip.

MUSTAFA AMIRI KOM till Sverige från Afghanistan som ensamkommande flykting 2015 och hamnade i Skellefteå.

Letar jobb. Mustafa Amiri är en av många som blivit uppsagda i vinter.

– De första två åren pluggade jag svenska på gymnasiet.

Han spelade fotboll och fick snabbt ett socialt liv vilket gav honom ytterligare träning i svenska språket och nu pratar han perfekt svenska.

Han började läsa VVS och fastighet på vuxenutbildningen, men bytte sedan till bygg.

Efter utbildningen fick han jobb på Ersmarks trä och bygg. Han gick tidigt med i Byggnads.

– Jag vet att facket är bra och att jag kan få hjälp om det händer något.

Han blev kvar i Skellefteå i sju år.

– Men det var kallt. Minus 32. Så jag började titta på olika andra platser i Sverige att flytta till.

MUSTAFA FASTNADE FÖR Göteborg och fick till slut en lägenhet i Partille.

Hans mamma och pappa har också flytt Afghanistan och bor numera i Iran.

– Jag kan hälsa på dem där, men det är svårt att åka tillbaka till Afghanistan. Men nu blir det svårt att planera för en semester, säger han.

Efter uppsägningen hann han precis jobba så länge att han nu blir fullbetald och ska få sitt yrkesbevis.

– Men det är tråkigt att vara arbetslös. Kanske det är skönt ett par dagar, sedan blir det ett tråkigt liv.

I samband med uppsägningen fick Mustafa och Philip besök av en jobbcoach via Trygghetsfonden (TSL).

Som medlem kan du även bland annat få hjälp med omställningsstöd om du blir arbetslös.

Byggnads hjälper dig också i samband med förhandlingar om arbetsbrist. ■

”Jag slutar inte förrän vi har sex timmars arbetsdag”

Kristian Sjödin har fått upp ögonen för fackliga frågor och är bland annat med i Unga Byggare.

Kristian eller ”Krisse” jobbar som snickare på Majvik Bygg AB.

– Det är verkligen det här jag vill jobba med. Jag brinner för jobbet, säger Kristian.

Han har även börjat engagera sig i fackliga frågor.

– Jag försöker gå på allt jag hinner, säger han.

När vi träffades jobbade han på Prästgårdsängen i Göteborg där de höll på med att förbereda gjutning av grunden.

Det ska bli 36 lägenheter och garage och ska vara färdigt julen 2024.

DE ÄR TIO anställda och jobbar tillsammans i ett ackordslag.

– Det speciella med den här firman är att vi gör allt från grunden. Vi gör allt på det gamla sättet. De enda underentreprenörer vi tar in är de arbeten där det behövs certifikat, som våtrum, VVS eller el, säger Kristian.

De har ingen prefab.

– Det är sjukt kul att vara med från grunden tills det är färdigt. Vi byter arbetsuppgifter hela tiden och det gör att kroppen håller bättre.

DET ÄR ETT sammansvetsat gäng där flera av dem har jobbat tillsammans i många år. Alla i laget är medlemmar i Byggnads.

Majvik brukar alltid vara med i ”Lönetoppen” i Byggvästen. I det här numret ligger de fyra med 274,48 kronor i timmen.

KRISTIAN SJÖDIN.

– Det ligger stabilt. Om vi mäter bra behåller vi lite av det till nästa jobb så i stället för att det pendlar går det stadigt uppåt.

Det har tydligen aldrig gått nedåt på 15 år, berättar Kristian.

Kristian jobbade på en annan firma i fyra år tidigare, men fick tips om Majvik av en kille han kände.

– Det är bra lön och ett gott gäng.

HAN HAR GÅTT Påfarten, Aktiv medlem och BRO-utbildningen.

– Jag är intresserad av Min Arena och vägen framåt. Jag är speciellt intresserad av Unga Byggare. Det har fått lite fart och jag vill gärna hjälpa till. Vi har fått en egen punkt på kretsmötena och det gäller att vi börja fylla ut den tiden.

Han har en hjärtefråga som han alltid försöker driva.

– Jag slutar inte kämpa förrän vi har sex timmars arbetsdag med bibehållen lön. Det är min huvudfråga. Jag har många vänner som är emot facket, men till och med de säger att om jag lyckas så ska de gå med. ■

ANTON GOTTBERG.

Anton till SM-final

Anton Gottberg är en av sex finalister i SM för Unga plåtslagare 2024.

Varje år är det yrkes-SM. Då gör treorna på byggprogrammet ett prov på sin skola.

– Det är roligt att det gick så bra. Det blir en kul grej att åka till finalen, säger Anton som går i trean på Bräcke gymnasiet.

Finalen är i Karlstad 23–25 april där SM avgörs för flera yrkesgrupper.

– Jag ska öva både på skolan och på praktikplatsen.

Finalens utmaning är hemlig så det gäller att träna på det mesta.

– Förra årets gjorde de en taklucka och uppgifterna brukar återkomma ungefär vart tionde år så det går att titta på vad de gjort tidigare finaler.

Är du tävlingsinriktad?

– När det gäller plåt kan jag nog vara det ibland. Det är lite kul. Det ska vara snygg och det ska gå snabbt. Och så kan det ju vara även när man jobbar.

Sedan ska han förbereda sig mentalt på tre tuffa dagar.

– Det vore roligt att vinna, men hur det än går blir det en kul grej. ■

ISKALLT. Sebastian Flod får hjälp av kollegan Christoffer Seyer att ta sig upp mellan isflaken vid Masthuggskajen.

Dykare ställer krav efter dödsolyckan i januari

Tisdagen den 2 januari dog en 48-årig anläggningsdykare utanför Asperö i Göteborg.

Två veckor senare höll hans kollegor en tyst minut. Samma dag vägrade de också göra dyk när de inte var fulltaliga lag.

Termometern visar på minus 12 grader och det ligger tjocka isflak i Göta älv vid Masthuggskajen i Göteborg.

Vi träffar ett dyklag från Svensk Sjöentreprenad AB (SSE) på eftermiddagen samma dag som de haft en tyst minut.

– Vi försöker landa i vad som hänt, säger dykaren Sebastian Flod.

Den person som dog var

F-skattare, en erfaren dykare som var inhyrd av SSE. Några av dem träffade honom samma dag som han dog under ett dyk.

– Det känns så onödigt. Jag har känt honom i flera år. Han var min första handledare när jag började i yrket, säger Christoffer Seyer.

Varje gång en anläggningsdykare går ner under ytan är det en högrisksituation. De förlitar sig oftast enbart på luft som pumpas

ned i dräkten från en kompressor via en slang som går in i hjälmen.

Dykarna tycker själva att det blivit en ökad press på att jobben ska bli klara på kortare tid.

– Stressen har ökat. När en beställare köper in ett jobb planerar de vad vi ska göra utan att veta hur lång tid det tar. Vi har ju alltid ett hum om hur lång tid det tar, men beställarna har inte med dåligt väder i sina beräkningar. Ingen hade till exempel räknat med att det skulle vara is här nu, säger Sebastian.

VINTERTID ÖKAR RISKERNA.

– Det är alltid risk att det bildas is och att det blir ett luftstopp, säger Sebastian.

Det behövs inte heller vara

TRÅNGT. Dyklaget värmer sig i en container. Den här dagen var ombudsmannen Jan Nyqvist på besök.

djupt för att vara livsfarligt. Dykaren som dog under sitt uppdrag arbetade enligt kollegorna på två och en halv meters djup.

– Förhållandena här är nog de sämsta i hela världen. I bästa fall kan du se 30–40 centimeter i Göta älv. Men här står vattnet stilla och det blir grumligt så fort du rör upp botten det minsta. Vi får känna oss fram med händerna. Man ser nog bättre i en bajsbrunn, säger Christoffer.

Vattnet är nära noll och de jobbar med att se till att alla betongpelare som pålats ned i älvbotten är på samma nivå. Först kapar de betongen med en hydraulisk såg och sedan gjuter de och shimsar med plåtskivor upp till rätt nivå.

På pelarna ska det sedan gjutas en grund där den konstgjorda halvön med bostäder växer fram.

VID LUNCH SITTER de i sin container och värmer sig och dricker kaffe. De väntar på besked om det blir fler dyk denna dag.

– Tidigare i dag vägrade vi dyka då vi var två lag och inte hade personal med godkänd utbildning till båda, enligt vår egen riskbedömning, säger Sebastian.

Efter olyckan har de ställt högre krav på arbetsgivarna att det ska vara fyra personer i varje dykladag precis som i Norge, Danmark och

större delen av övriga Europa.

– De som tjänar på att vi är tre är företaget, säger en av dykarna.

Ett sätt att hedra den omkomne kollegan är att kämpa hårdare för ett bättre arbetsmiljöarbete.

– Jag säger hela tiden åt dem att aldrig göra något om de känner sig otrygga, säger Anders Hjorteus som är sjöarbetare och maskinförare.

Han samarbetar hela tiden med dykarna fast ovanför ytan.

DYKARNA KÄNNER ATT arbetsgivar- sidan är stark.

De vill ha mer hjälp av Byggnads där de är en liten yrkesgrupp. Tidigare fanns SYR där dykarna organiserades sig inom Byggnads.

– Vi får väcka liv i SYR. Vi känner väl att Byggnads inte riktigt känner till våra förutsättningar, säger dykledaren Pontus Skoglund.

Yrket sliter och de flesta stannar bara tre–fyra år.

– Några väljer att bli F-skattare för att få ut mer i lön, många byter helt, säger Christoffer.

EN ANLÄGGNINGSDYKARE SKA kunna det mesta inom bygg, svetsa, göra monteringar, det är mycket

börning och ofta handlar det om att jobba med betong.

– Den som har varit snickare eller jobbat med någon typ av hantverk innan de blev dykare har en stor fördel, säger Christoffer Seyer.

ARBETET ÄR LÖSNINGSFOKUSERAT.

– Det är ett utmanande jobb och jag gillar det. Det är problemlösning och ofta frustrerande, säger Sebastian.

– Det är en slags hatkärlek. Det är ett roligt och varierande jobb. Samtidigt är man i princip alltid irriterad på något som strular. Jag lärde mig svetsa i en verkstad, men här ska man göra det under vattnet utan sikt och du kanske ligger upp och ned. Du får lyssna på ljudet att det låter rätt, om man får till en snygg svets då känns det riktigt bra, säger Christoffer.

Det finns en stark sammanhållning.

– Ja. Vi har en stark yrkesstolt- het, säger Sebastian.

Det märks att alla gått samman extra mycket efter olyckan.

– Ja. Nu måste något hända, säger Christoffer.

Fotnot: Det är ännu inte utrett exakt vad som hände när dykaren dog. ■

**”Man ser
nog bättre
i en
bajsbrunn
än här
just nu”**

■ Enligt Arbetsmiljöverkets författningssamling [AFS] 2010:16 – föreskrifter och råd om dykeriarbete ska ett dykladag "... bestå av minst tre personer: en dykarledare, en dykare och en reservdykare eller räddningsdykare. I laget ska det även finnas en dykarskötare till varje dykare i vattnet som dyker med livlina eller med gasför-

sörjning från ytan." Fyra alltså.

Men:

”Dykarledaren får samtidigt tjänstgöra som dykar- skötare till en dykare i vattnet om riskbedömningen visar att dykeriarbetet kan utföras på ett säkert sätt...”

Det öppnar för tre...

Bytte till verksaten. Plåtslagaren Daniel Bjulén jobbar i verkstaden.

Plåtslageri som vill växa

Samtidigt som lågkonjunkturen drabbar byggbranschen hårt finns det undantag.

Överlida plåtslageri har att göra och ägarna som tog över 2018 vill fortsätta växa.

Snön har lagt sig i skogarna runt Överlida den här fredagen i november. Orten är väldigt präglad av Texrep, ett textilföretag som finns på fyra platser i byn och har anor sedan 1813.

Men Överlida plåtslageri har också en lång historia. Företaget grundades 1974.

– Då flyttade de in i det gamla hönseriet där uppe, berättar Andreas Hidland och pekar ut genom fönstret.

Han är en av fyra delägare som tog över företaget 2018.

– Vi fick en förfrågan som vi

inte kunde tacka nej till. Det har varit en utmaning. Ingen av oss hade någon erfarenhet av företagande, så det har varit många nya lärodomar och hårt arbete. Först nu efter fem år känns det som att vi har landat i våra roller.

I samma veva flyttade de in i de nya lokalerna där de hyr in sig hos Överlida El.

– Det blev ett lyft. De gamla lokalerna var egentligen aldrig anpassade för ett plåtslageri, säger Andreas.

Nu är det högt i tak, stora ytor och lätt att få ut allt som tillverkas

genom portarna på markplan.

Från ena hörnet kommer verkstadsarbetaren Emma Leppänen med en vagn lastad med plåtdetaljer.

– Jag har varit här i ungefär ett år. Jag var städerska innan och hörde av en kompis att de sökte personal så jag kontaktade dem och fick börja.

Hur går det?

– Frågar du mig så går det bra, säger Emma som är en av tre kvinnor på företaget.

SJÄLVKLART HAR PLÅTSLAGERIET kollektivavtal.

Delägaren Andreas har en bakgrund som facklig inom både Byggnads och IF Metall och ser det som självklart att ha ett bra samarbete med Byggnads även som företagare.

Ägare. Andreas Hidland.

Maskot. Ubbe.

Ny i verkstaden. Emma Leppänen.

Totalt arbetar 14 personer på Överlida plåtslageri. Just nu är det åtta byggnadsplåtslagare ute på fältet och sex verkstadsarbetare.

Alla fyra delägarna jobbar i produktionen.

I VERKSTADEN

TILLVERKAR de i huvudsak färdiga plåtleveranser, mest till nybyggen och en del privat.

– Sedan tillverkar vi detaljer till de som jobbar ute på fältet om de behöver hjälp, säger Andreas Hidland.

Vid en av arbetsbänkarna står Daniel Bjulén och gör ett skorstensbeslag.

– Numera jobbar jag bara i verkstaden eftersom knån och handleder är slitna. Men jag har lärt mig vad jag kan göra och orkar med, säger Daniel och visar en bula på ena handleden.

LÅGKONJUNKTUREN INOM byggbranschen slår lite olika beroende på var i landet du befinner dig och vilken bransch du verkar i.

Inom plåt är det sedan många år brist på utbildade plåtslagare och det finns jobb.

”Numera jobbar

jag bara i verkstaden

eftersom

knån och

handleder

är slitna”

Rent geografisk kan en som aldrig varit i Överlida undra hur det går att driva ett framgångsrikt plåtslageri där ute i skogarna.

Men det visar sig vara en strategisk punkt.

– Vi gör många av våra jobb i

Falkenberg och täcker ett ganska stort område. Vi har bland annat haft uppdrag i Löddeköpinge, Landvetter, Göteborg och Borås och de flesta som behöver något av plåt i våra trakter känner till oss, säger Andreas.

OMSÄTTNINGEN ÖKADE FRÅN 18 miljoner till 21 miljoner kronor mellan 2018 och 2021 och har legat på en stabil nivå de senaste två åren.

– Sedan har även vi märkt att trycket inte är lika stort just nu, men det går bra.

Under åren har de nyanställt.

– Men sedan har någon slutat

och det är svårt att hitta utbildade plåtslagare. Målet är att bli större, säger Andreas.

De har många uppdrag från Västskustugan och Mjölbacksviljan.

– Vi har några stora kunder som anlitar oss regelbundet. Om vi bara får in en fot hos en större firma brukar de återkomma till oss. Sen har vi våra lokala små snickare som vi är måna om att serva med plåt. Vi har också ett lagerhotell i Falkenberg, säger Andreas.

PÅ RASTEN PRATAR Byggnadsombudsman Simon Hagel med personalstyrkan i lunchrummet. Maskoten Ubbe hoppar omkring och kräver uppmärksamhet. Det är en stövare med mycket valp i sig.

– Alla vill busa lite med Ubbe, säger Emma som brukar ta med sig honom till jobbet.

Det är fredag och alla har jobbat 8,5 timmar måndag till torsdag och slutar vid lunch, så det är en härlig helgkänsla i rummet.

Några är lediga efter att ha jobbat in fredagen helt. ■

Sista dag för
ansökan är
den 3 april

Njut av en havsnära STUGSOMMAR

Tanum

PRISER 2024

Högsäsong [2/6–11/8]
Enbart utlottning
Pris för en vecka: 6 700 kr

8 sängar | 65 kvm stor stuga | Nära till bad
| Stor fritidsanläggning med badbassäng, minigolf, spa,
vindsurfing | Båt och kanot uthyres

Gullholmen

Priser 2024

Högsäsong [2/6–11/8]
Enbart utlottning
Pris för en vecka: 5 620 kr

4 sängar + bäddsoffa | 40 kvm stor stuga
| Två balkonger | Pittoresk skärgårdsmiljö | Bastu-
brygga
| Nära till bad | Restauranger och matbutik på ön

Ansök om att hyra stuga perioden 2 juni–11 augusti

Sista ansökningsdag den 3 april 2024

Jag är medlem i Byggnads Väst och vill hyra ett av Byggnads Västs hus på:

Gullholmsbaden Tanumstrand Har husdjur

En vecka under högsäsong vecka 23–vecka 32 [2 juni–11 augusti 2020]

Ange vecka: ..... [Bara en vecka ska väljas] [Husdjur är endast tillåtet
i två av stugorna på Gullholmen]

Namn.....

Person- eller medlemsnummer.....

Adress.....

Postadress..... Telefon.....

Skicka i frankerat kuvert till: Byggnads Väst, att: Emma Klövenäs,
Swedenborg Center, Lasarettsvägen 9D, 461 52 TROLLHÄTTAN

De som vinner en vecka får information
i slutet av april!

*Obs! På vår hemsida går det smidigt att
skicka in en ansökan – och att välja mer
än en vecka.*

Gör en digital
anmälan och boka stugor
på byggnads.se/vast

Vid frågor kontakta Emma
Klövenäs, 010-601 14 26 eller
stugor.vast@byggnads.se

De flesta jobb kan mätas. Det är inte ovanligt att lönen ökar med 20 kronor i timmen eller mer. Det höjer dessutom både pension och semesterlön. Regionens högsta förtjänster redovisas här.

Samtliga mätningar finns bakom medlemsinloggningen på Byggnads hemsida.

För frågor om statistik och prestationslön i Väst kontakta Björn Mikkelsen: 010-601 13 96.

PRESTATIONSLÖN TBMA* 1 nov 23–31 januari 2024

FÖRETAG	OBJEKT, ORT	FÖRDELNINGSTID	FÖRTJÄNST
1 Skeppsviken Bygg i Skövde AB	Timmerstapeln 3	3 751	304,75
2 Thomas Betong AB	Diverse	180	297,06
3 Skeppsviken Bygg i Skövde AB	Metså DE2-4	2 689	280,10
4 Novab AB	DS Smith	782	277,02
5 Majvik Bygg AB	368 Spinnaren/Trollsländan	1 767	274,48
6 Majvik Bygg AB	370 Prästgårdsängen	6 478	274,48
7 Tommy Byggare AB	Kv Björnen	1 544	272,15
8 Tommy Byggare AB	Norrmalmsskolan	1 603	270,31
9 MTA Bygg & Anläggning i Halland AB	Fryslager	501	270,17
10 Peterson & Hansson Byggnads AB	Engelsson kompl	3 514	270,04
11 GH Olofsson Bygg & Entreprenad AB	BY 21 Sätenås	176	269,89
12 Projektlaget Bygg i Lidköping AB	Riksbyggen Takbyte	31	269,70
13 Clausen & Lovén Byggprojekt AB	Varbergstunneln	65 001	268,52
14 Mariedals Byggtjänst AB	Kv D, Avant	254	265,79
15 Tommy Byggare AB	Kv Björnen	271	263,67

*TBMA= trä,betong, murare, anlägg

PRESTATIONSLÖN ÖVRIGA YRKEN 1 nov 23–31 jan 2024

FÖRETAG	OBJEKT, ORT	FÖRDELNINGSTID	FÖRTJÄNST
VVS Assemblin VS AB	2177000144 Hjälten 3	4 221	385,60
VVS Kungälv's Rörläggeri AB	132207 Kärnekulla	671	348,59
VVS Kungälv's Rörläggeri AB	Jane Adams 921105	2 497	303,05
GOLV Assmundsons Golv AB	Partille portar 2 Arena	72	375,01
GOLV Assmundsons Golv AB	Partille Arena Peab	24	308,22
GOLV Assmundsons Golv AB	Partille port 2	99	284,57
PLATT Kakel & Bygggeramik i Falkenb	Trädlåren Hus 1 Källare, flygel H3	713	272,58
PLATT Sandéns Golv i Halmstad AB	27771 Trumslagaren MTA/DL	288	261,55
PAPP Löstorps Takmontage AB	Diverse december	1 523	250,13
PAPP Löstorps Takmontage AB	Diverse september 2023	1 478	248,24
GLAS OCH STÄLLNING	Inga inmätta timmar under perioden		

VÄLKOMMEN PÅ KRETSMÖTE

Det är på kretsmöten du har störst chans att påverka Byggnads demokrati och arbete framåt.

Dubbellkolla datum. Aktuell information finns alltid på vår hemsida, byggnads.se/vast

VERKSAMHETSKRETSAR

GÖTEBORG

27 mars. 17.00 med fika från 16.30.

Plats: Byggnads Västs regionkontor på Solhusgatan 13 i Göteborg, våning 6.

Tema: Medlemsmöte.

GÖTEBORG

24 april. 17.00 med fika från 16.30.

Plats: Byggnads Västs regionkontor på Solhusgatan 13 i Göteborg, våning 6.

Tema: Medlemsmöte.

SJUHÄRAD

16 maj. 18,00 med mat från 17,30.

Plats: Troligtvis grillning på Almenås badplats. **Anmälan till:** micael.ljungdahl.ffv@byggnads.se

GÖTEBORG

29 maj. 17.00 med fika från 16.30.

Plats: Solhusgatan 13 i Göteborg, våning 6. **Tema:** Medlemsmöte.

HALLAND

21 augusti. Tid: 17.30-20.00 **Plats:** Andersbergsringen 104, Halmstad. **Tema:** Budget och nomineringsmöte

SJUHÄRAD

22 augusti. 18,00 med mat från 17,30.

Plats: Arbetarrörelsens hus i Borås Norrby Tvärgata 3. **Tema:** Budget & avtalsmotioner. **Anmälan till:** micael.ljungdahl.ffv@byggnads.se

GÖTEBORG

28 augusti. 17.00 med fika från 16.30.

Plats: Byggnads Västs regionkontor på Solhusgatan 13 i Göteborg, våning 6.

Tema: Medlemsmöte.

KOMMUNKRETSAR

STENUNGSUND

Torsdag 14 mars. 17.30, fika från 17.00.

Plats: Medborgarskolan i Stenungsund.

STENUNGSUND

Torsdag 11 april. 17.30, fika från 17.00.

Plats: Medborgarskolan i Stenungsund.

ÖSTRA SKARABORG

Lördag 27 april. Välkommen att fiska i Hökensås med kretsen för Östra Skaraborg. [Se tider på Byggnads Västs hemsida].

STENUNGSUND

1 maj. Gå tillsammans i Stenungsund och sen vidare till Göteborg.

HYLTE

16 maj. 19.00. Plats: Lerduvebanan i Skärshult.

VÄSTRA SKARABORG

16 maj. 17.30. Plats: Folkets hus, Lidköping.

ÖSTRA SKARABORG

21 maj. 17.00 Plats: Byggnads kontor, Torggatan 18 Skövde. **Tema:** Avtalsmotioner.

STENUNGSUND

6 juni. 17.30, fika från 17.00 .
Plats: Medborgarskolan i Stenungsund.

Så blir du medlem i Byggnads

■ Inträdesansökan

Två enkla sätt: Sms:a BYGG till 713 50, så ringer vi upp dig!

Scanna QR-koden och fyll i dina uppgifter på hemsidan byggnads.se.

■ Medlemsavgiften

Lönen avgör storleken på din medlemsavgift. Logga in på medlemssidorna och följ instruktionerna. På hemsidan ser du de olika avgiftsstegen. Du kan också ringa för att få hjälp: 010-601 14 14.

■ Autogiro

Att betala avgift via autogiro är bekvämt. Skriv ut blanketten från hemsidan eller ring telefonnumret ovan så skickar vi en blankett till dig.

A-kassan är separat

Du vet väl att även om du är medlem i Byggnads är du inte automatiskt med i A-kassan.

Du måste gå med i A-kassan separat för att få ersättning om du skulle bli arbetslös.